

REDAKCJA ADMINISTRACJA
Rua Em. Parneta 842
Prenumerata roczna
W Brazylii 20\$000
W Argentynie, Urugwaju i Paragwaju 5 pezów argent.
W U.S.A It. d. 2 Col.
Płatna z góry
Cena numeru \$400
Za Kurytybę \$500

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Primeiro Jornal em língua polonesa na America do Sul

Adres na listy i przesyłki pieniężne
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA — PARANA

NR 22 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 1 CZERWCA ROK 1941

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR: PAWEŁ NIKODEM

Meżowie Zasłużeni

Od przyjaciela naszego pisma p. Jakóba Kosinińskiego w Rio, prezesa Polskiego Komitetu Narodowego w czasie pierwszej wojny światowej, otrzymujemy poniższe pismo:

„Do Szanownej Redakcji „Gazety Polskiej” w Kurytybie. —

Interesujące artykuły, jakie ukazały się w ostatnich numerach poczytnego pisma, podkreślając zasługi niektórych uczonych polskich, którzy wstawili imię polskie w Brazylii, powodują mnie do skreślenia tych kilku wierszy, aby do galerii tak wybitnych osobistości dodać kilka postaci, zasługujących na wdzięczną pamięć.

W ostatnich dziesiętkach lat ub. wieku odznaczył się tu w Rio inżynier architekt Feliks Kwakowski, który zajmował stanowisko inżyniera-szefa w ówczesnej „Companhia de Saneamento do Rio de Janeiro”, przekształconej na obecną „Companhia de Saneamento e Predial do Rio de Janeiro”. Z pod jego to ręki wyszły plany budownicze dzielnic robotniczych: „Ruy Barbosa” w środku stolicy oraz „Sampaio”, „Andarahy” i „Jardim Botânico” w bliźszej i dalszej okolicy Rio.

Inna postać, która mi przychodzi na myśl, to inżynier Stanisław Rojkiewicz, który w tymże mniej więcej czasie był czynnym przy budowie kolei żelaznych. Bliższe szczegóły nie są

mi, niestety, znane, przypuszczam wszelako, że rozwijał on swą działalność na obszarach ówczesnej prowincji, dziś stanu Espírito Santo. Był żonaty z córką jednego z najbardziej wziętych w owym czasie krawców francuskich z ulicy Ouvidor, nazwiskiem Gaillard. Syn jego był inżynierem Prefektury Municipalnej, jednakże nie znam go osobiście. Może ktoś z Szan. Czytelników „Gazety Polskiej” będzie miał więcej danych o inż. Stanisławie Rojkiewiczu i zechce podzielić się z nami swymi wiadomościami. Poznałem go pewnego razu przy sposobności, gdy wręczałem mu od firmy, w której wtedy pracowałem, przesyłkę pieniężną, jaka nadeszła doń od domu bankowego Gordon z Warszawy.

Z wyrazami poważania — Jakób Kosiniński.
Od Redakcji. — Inicjatywa p. Kosinińskiego zasługuje na uznanie i wprowadzenie w czyn. Tytuł Polaków zasłużyło się dobrze dla Brazylii. Od Rio Grande po Amazonas spotykamy polskie nazwiska, z usługującą na wpisaniu do księgi pamiątkowej. Przekazmy ich pamięć i zasługi następnym pokoleniom!

Do listy postaci polskich (patrz nr. 17), zasłużonych w Paranie pragniemy dodać imię dr. Gabriela Nowickiego, lekarza, który należał do grona założycieli Uniwersytetu Parańskiego, a którego burza wojenna zastała zamieszkałego na stałe w Warszawie.

Homens de Merito

Recebemos do Senhor Jacó Kosiniński, presidente do Comitê Nacional Polones durante a ultima Guerra Mundial, no Rio de Janeiro a seguinte carta: —

A Ilustrada Redacao da „Gazeta Polska” Curitiba
Os interessantes artigos sahidos a lume nos ultimos numeros de seu conceituado semanario, em que sao devidamente realçados os meritos de alguns cientistas polonezes, que se notabilisaram no Brazil, suggerem-me as presentes linhas para addicionar a galeria de tao distinctas notabilidades mais algumas figuras de relevo.

No ultimo quartel do seculo passado exerceu a sua actividade aqui no Rio o engenheiro architecto Felix Kwakowski como engenheiro-chefe da Companhia de Saneamento do Rio de Janeiro, hoje Companhia de Saneamento e Predial do Rio de Janeiro. Sao da astoria do mesmo os planos de construcção das villas operarias „Ruy Barbosa” no centro da cidade, e „Sampaio”, „Andarahy” e „Jardim Botânico” nos subúrbios e arrabaldes.

Outro nome que me occorre á memoria é o do engenheiro Estanislao Rojkiewicz, que mais ou menos por aquella epoca exerceu a sua actividade na construcção de estradas de ferro. Infelizmente faltam-me pormenores de sua actividade, creio porem que elle a exerceu na então

provincia, hoje Estado do Espírito Santo. Era elle casado com a filha de um dos entáo celebres alfiates francezes da rua do Ouvidor, de nome Gaillard, e tinha um filho, engenheiro da Prefeitura Municipal, a quem porém nao conheci pessoalmente. Talvez que algum dos illustres leitores de sua folha possa dar informes complementares sobre a personalidade daquelle engenheiro, que vim a conhecer por occasião de, na qualidade de „office-boy” que eu era de uma casa importadora desta praça, levar-lhe um dinheiro remetido pela casa bancaria Gordon de Varsovia.

Sou com a maxima estima e consideração — Jakób Kosiniński.

Nota da Redacao. — A iniciativa do Senhor Kosiniński merece toda a atencao e é digna de ser realizada. Tantos são os polonezes que se distinguiram por suas obras pelo engrandecimento do Brasil! Desde o Rio Grande do Sul ate o Amazonas encontramos nomes polonezes dignos de serem insertos no livro de ouro e assim deixados para as gerações vindouras.

A lista de polonezes (vide nr. 17) que se distinguiram por trabalhos notaveis desejamos adicionar o nome do dr. Gabriel Nowicki, medico que pertenceu ao grupo dos fundadores da Universidade do Parana surpreendido pela guerra em Varsavia, onde ultimamente fixou residencia.

Bitwa morska

na Północnym Atlantyku

Londyn. Brytyjskie sily morskie spotkaly na Atlantyku północnym, opodal brzegów Grenlandii, silną flotę wojenną Rzeszy, wraz z okrętem pancernym „Bismark”. Brytyjczycy uderzyli odrazu na wroga i w czasie bitwy, jaka się wywiązała, brytyjski okręt pancerny „Hood” otrzymał nieszczęśliwie strzał w skład amunicji, skutkiem czego wyleciał w powietrze. „Bismark” doznał również uszkodzeń i poślizg za uciekającym niemiecami trwa. Istnieje obawa, że mało ludzi z załogi „Hooda” zdołało się uratować.

Londyn. Krążownik pancerny „Hood” był największym okrętem wojennym w świecie, o wyporności 42 tysięcy ton. Budowa jego kosztowała 6 milionów funtów szterlingów i był spuścizną na wodę w 1919 r., a wykończony został w roku 1920. Załoga jego składała się z 1.341 ludzi. Był odkryty w wielkiej części niezwykłe silnym pancernem, posiadał mocną budowę i przyzrędy ochronne. Jego wieże pancerne mieściły 8 armat 15-calowych, 12 armat 5 i pół-calowych oraz szereg dział mniejszego kalibru. Na ćwiczeniach rozwijał on szybkość przeszło

30 węzłów. Odnowione go w 1929 roku kosztowało 600 tysięcy funtów, lecz do służby czynnej stanął dopiero w roku 1931.

O niemieckim „Bismarku” są wiadome takie dane: Ma 35 tysięcy ton wyporności, pojawił się po raz pierwszy w listopadzie 1940. Mało o nim wiadomo. Ma również 8 armat 15-calowych i tuzin dział 5,9-calowych. Szybkość 30 węzłów.

„Bismark” zatopiony

Londyn. Eskadra brytyjska, przeznaczona do pomorszenia straty „Hooda”, zdołała wykryć umykający pancernik niemiecki „Bismark”. Pościg trwał przez cały Atlantyk północny, od Grenlandii po Francję. Tu, na połud. od Anglii, znalazł koniec ów najnowszy okręt bojowy niemiecki, który, niedawno wykończony, wyruszył po raz pierwszy na morze. Krótko trwała radość nieniców. Już w spotkaniu z „Hoodem” odniósł „Bismark” uszkodzenia, które zmniejszyły jego szybkość, a w poniedziałek dostał torpedę powietrzną, zrzuconą z brytyjskiego samolotu. Nastąpiła bitwa, która trwała kilkadziesiąt godzin. Jeszcze kilkanaście godzin, a „Bismark” byłby dojechał do

Francji i umknął pościgu. Z angielskiej strony wzięty podobno udział nad-pancerniki „Jerzy V” i „Książę Walii”, których olbrzymie pociski posłały „Bismarka” na dno. Załoga niemieckiego pancernika liczyła najmniej 1.300 ludzi. Wszyscy, zdaje się, zatonęli w falach. Bitwa u Grenlandii rozegrała się w sobotę, w Francji w wtorek. 3 dni zeszły, a Anglii dostali „Bismarka”, choć uciekał całą parą do swych portów.

Londres (R. ingl.) Forças navas britannicas interceptaram a noite do sabado, ao largo da costa da Groenlandia, poderosos contingentes navas allemães, inclusive o coraçado „Bismark”. O inimigo foi immediatamente atacado e durante a operacao que se seguiu o coraçado „Hood”, reobem um tiro infeliz no deposito de munitoes, que explodiu, fazendo o bellonave voar pelos ares em pedacos. O „Bismark” tambem foi damnificado e a perseguicao ao inimigo prosegue. Teme-se que sejam poucos os sobreviventes do „Hood”.

Londres (R. ingl.) O coraçado „Hood” era o maior vaso de guerra no mundo, com um deslocamento de 42.000 toneladas. Sua construcção custou 6.000.000 de esterlinos e foi lançado ao mar em 1918, ficando pronto em 1920. A tripulacao era composta de 1.341 homens. Em grande parte pr-tegido por espessa cortina blindada, possuindo forte estrutura e dispositivos de proteccao geral, dispunha de 8 canhões de 15 pollegadas, 12 de 5,5 e de outros de menor calibre. Quando em exercicio, attingia uma velocidade superior a 30 nós horarios. Foi remodelado em 1929 e es-reconstrução custou 600.000 ester-

Na pokładzie polskiego okrętu wojennego: Wódz naczelny generał Władysław Sikorski dokonuje przeglądu załogi. Polska flota bojowa, powiększona niedawno o nową łódź podwodną „Sokół” i szereg innych jednostek, wykonanych w stoczniach angielskich, bierze stałe czynny udział w operacjach wojennych u boku niezwykłej i władającej morskami floty brytyjskiej. — O general Sikorski comandante em chefe das forcas armadas polonezas em visita a unidades da esquadra que operam ao lado da poderosa „Royal Navy” Britanica.

Armia Polska

powstaje w Ameryce

Londyn. (Wiadomość agencji Reuter). Nowe polskie sily wojenne organizują się w szybkim tempie w Ontario, Kanada —

jak oświadczył gen. Sikorski dziennikarzom w czasie wywiadu udzielonego przedstawicielom prasy. Armia Polska, powstająca na ziemi amerykańskiej będzie uzbrojona przez Stany Zjednoczone na podstawie ustawy o pełnomocnictwach dla rządu i pomocy dla państw demokratycznych walczących o swą wolność. Zaciąg do Wojska Polskiego odbywa się z

całą siłą w Stanach Zjednoczonych i w innych częściach Ameryki.

Forças Polonezas em organização na America

Londres (R. ingl.) Segundo declaraçãoes feitas a imprensa pelo general Sikorski, continua a organização de novas forcas polonezas o mais rapidamente possível, em Ontario, no Canada. Essas forcas estão sendo armadas pelos Estados Unidos, de accordo com a lei de planos poderes. O serviço de recrutamento prosegue com intensidade nos Estados Unidos e em outras partes da America.

Prośba

Podimos aos leitores que saldam a sua assinatura o quanto mais breve possível.

W najbliższych dniach rozpoczniemy wysyłkę listów do wszystkich tych, którzy mają zaległości z opłaceniem „Gazety Polskiej”. Wysyłamy te przypomnienia drogą listowną, ponieważ obecnie Gazeta dochodzi już tylko i bez wyjątku do rąk tych Czytelników, którzy mają przedpłacone uiszczoną z góry. W ciężkich warunkach, w jakich musimy pracować — a każdy to widzi: po Gazecie — wyrażamy nadzieję, że listowne przypomnienia odniosą należyty skutek, i że nie będzie ani jednego nazwiska w księgach Gazety, przy którym miałaby pozostać plama niewyrownanego rachunku. Bądźmy przyjaciółmi Gazety, jak ona była nam przyjacielem przez pół wieku!

GAZETA POLSKA
Caixa Postal „B”
Curitiba, Paraná

linos, mas so entrou novamente em serviço em 1931.

O „Bismark”, por seu lado, deslocou 35.000 toneladas e fez a sua primeira apparicao em Novembro de 1940. Pouco se sabe a seu respeito, a nao ser que dispoe de 8 canhões de 15 pollegadas e de 12 de 5,9. Sombese que possui uma velocidade de 30 nós horarios.

„Bismark” afundado

Londres (U.P. am.) Uma esquadra britanica destinada a vingar a perda do „Hood” conseguiu localisar o „Bismark”, de pois e uma intensa perseguicao no Atlantico norte. O navio de guerra alemão foi destruido 72 horas depois de haver sfundado o „Hood”. No combate com o „Hood” o „Bismark” havia sido alcançado por um projctil, que afetou sobremaneira sua mobilidade. 2-feira a tarde, um torpedo lançado por um avião, reduziu ainda mais a capacidade de navegacao do „Bismark”. A epica batalha que e tao se travou durou varias horas, tendo por local os mares da Inglaterra, por onde o „Bismark” procurava chegar a um porto alemão. O „George V”, o „Prince of Gales” ou ambos os super-coraçados britanicos modernos foram os autores da destruição do „Bismark”. Todos os tripulantes morreram afogados e pode-se adiantar que a tripulacao do „Bismark” era composta de 1.300 homens aproximadamente.

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Pomada Minancora

Jest to godło znanej i cudownej maści

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmarcia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem rany, zadawnioną od 9 lat. Były setki podobnych leczęć.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwa POMADA MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladowki! Zażądajcie tylko MINANCORY prawdziwej, w pudełku oryginalnym

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i rowy wynalazek **„DELICIOSO”** z soku pomarańczowego **bez alkoholu** Z BROWARU ATLANTICA - Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefony 790 lub 791

Wystawa w Kurytybie

W końcu bieżącego roku odbyć się ma wielka wystawa kurytybska, której zadaniem będzie, aby mieszkańcy stanu poznali wszelkie przedsięwzięcia dokonane w Paranie za czasów Prezydenta Vargas, od czasów wprowadzenia nowego porządku rzeczy w Brazylii i wszystko co tutaj uczyniono dla pomyślności stanu i dla dobrobytu całego kraju. Uznając znaczenie wystawy dla Parany, interwentor Manoel Ribas postanowił dać całe swe poparcie temu przedsięwzięciu, biorąc odpowiedzialność inspekcji wystawy na barki sławnego rządu. Prezydent Getulio Vargas rozporządził, by przeniesiono do Kurytyby pokazy Wystawy Retrospektywnej Odnowionego Państwa i Realizacji Ministerstwa Wojny, które obecnie znajdują się w S. Paulo i są przedmiotem zainteresowania szerokiego kręgu publiczności. Ministerstwo Rolnictwa uznało wystawę za dzieło publicznej użyteczności i przyznało jej subwencję, zważywszy iż będzie sprawdzianem poczynań parafiskalnych na odcinkach przemysłu, handlu, hodowli i rolnictwa. Pawilony powstają na placu Rui Barbosa, odstąpionym w tym celu przez Prefekturę Muncypalną Kurytyby.

Budynki będą z masy gipsowej i będą wystawione stosownie do ogólnego artystycznego planu. Z tych pawilonów jeden będzie przydzielony do rozpo-

ządzenia rządu stanowego a drugi zostanie oddany do użytku municypaliów parafiskalnych. W pawilonach będą wykazane wszelkie znaczniejsze uskutecznienia za czasów od wprowadzenia nowego porządku rzeczy w Brazylii, w roku 1937. Oddział rolniczo-hodowlany, również pod bezpośrednim zarządem stanu zostanie umieszczony na przedmieściu Guabirotuba. Specjalnym dekretem, interwentor Manoel Ribas zamianował członkami Centralnego Komisarjatu wielkiej Wystawy Kurytybskiej, dra Alarica Vieira de Alencar, dra Paulo Vaz, i p.p. Achillesa Muggiat i Antonia de Sousa syna. Prezesurę Komisarjatu p. Manoel Ribas powierzył drowi Alaricowi Vieira de Alencar, a wkrótce zostanie wybrany honorowy komitet wystawy.

Exposicao de Curitiba

Realizar-se-á nos fins do ano corrente a Grande Exposicao de Curitiba com o fim de mostrar ao povo todas as realizacoes do Estado Novo no Paraná e tudo que aqui se fez para o desenvolvimento do Paraná e para a prosperidade do Brasil. Reconhecendo a significacao para o Estado desse certamen o interventor Manoel Ribas nao teve duvidas em apoiar essa iniciativa havendo tomado para seu governo a responsabilidade da fiscalizacao da exposicao. O presidente Getulio Vargas tomou providencias para que, como parte do certamen, sejam ecaminhados a Curitiba os „stands“ da Exposicao Retrospectiva do Estado Novo e os das Realizacoes do Ministerio da Guerra, que em S. Paulo estao sendo objecto da intensa curiosidade popular. O Ministerio da Agricultura autorizou e subvencionou a Grande Exposicao de Curitiba, porquanto esta constituirá uma demonstracao de nossa operosidade no setor da industria, do comercio e da agropecuaria. Os pavilhoes serao erigidos na Praca Rui Barbosa, cedida pela Prefeitura Municipal, serao todos de estaque e obedecendo a um plano artistico. Dentro esses pavilhoes, o governo mantera um estadual e outro para os municípios, nos quais se mostrara o que o Paraná tem realizado sob o regimem advindo em 1937. A seccao de agro-pecuaria, tambem sob a directa orientacao do Estado, sera feita em Guabirotuba. Em um decreto, o sr. Manoel Ribas nomeou membros do Comissariado Central da Grande Exposicao de Curitiba o dr. Alarico Vieira de Alencar, o dr. Raul Vaz e os srs. Aquiles Muggiat e Antonio de Sousa Filho. Ao dr. Alarico Vieira de Alencar coube a presidencia do aludido Comissariado, sendo que, futuramente, sera organizada uma comissao de honra.

Rodacy chorzy

Wasze zdrowie ma pelno niespodziane
Zrodlo zdrowia — Lekarstwo
Carminativo Plazuka
z ziół i korzeni leczniczych; szybko działające na choroby żołądka, kiszki i watroby. Również na ból lub zawrót głowy, kolki, wymioty, brak apetytu i ogólne zaburzenie w organach trawiennych.
Sprzedaje się w aptekach i składach aptecznych.
Cz. postal, 1043—S. Paulo
Potrzebujemy reprezentantów w innych miastach w wyjątkiem Parana i S. Catarina (22-41)

Pierwszy w S. Paulo polski
Skład mebli używanych
SPRZEDAŻ I KUPNO
Zadolenie kupującego w wielkim wyborze; staranne wykonanie i racjonalna cena
Edward Ludkiewicz
Rua Monsenhor de Andrade, 235
Blisko kościoła Braz—S. Paulo
(12. 42.)

W przejeździe do S. Paulo
nie zapomnij wstąpić do
Wawrzyńca Olczyka
Pensjonat polski i Bar
R. Alfonso Pena 417
S. PAULO 42-41

Cegielnia

Właściciele: Józef Kmiec i Michał Rozewicz
Cegła i słachówki z wyborowej gliny po przystępnych cenach
Polecamy się Szan. Rodakom z Kurytyby i okolicy
Adres: Rua Bispo D. Jose nr. 2687 — Kurytyba

Dr. M. Barański

LEKARZ

Laureat Uniwersytetu Parańskiego. Z praktyką w szpitalu Santa Casa, Klinice potożniczej i w Pogotowiu i Ratunkowym. Klinika ogólna. Chirurgia. Choroby kobiece. Pomoc przy porodach.

Konsultorium: Praca Tiradentes, 530 (nad apteką Stelfeld, naprzeciw stacji tramwajowej), od godz. 5 de 7.
Rezydencja Av. 7 de Setembro nr. 1658 Nr. Telefon 2969

Wiadomości Krajowe

Pomoc Ameryki

Do Rio de Janeiro przyjechała tak zwana „latająca forteca“, czyli olbrzymi aeroplan wojenny amerykański, z ładunkiem lekarstw wartości 5 tysięcy dolarów, darowanym przez prezydenta Roosevelta, dla dotkniętych powodzią w RGr.S. Lekarstwa przeladowano na dwa aeroplany wojenne, które natychmiast odleciały do Porto Alegre.

961 nowych szkół

Prezes akcji „Cruzada Nacional de Educacao“ zawiadomił prezydenta republiki, iż liczba szkół otwartych z okazji jego urodzin, wynosi 961. Jednocześnie wreczono głowie Państwa materiał szkolny dla 120 tysięcy dzieci, które będą zapisane do nowo otwartych szkół.

20 pism arabskich

Decret rządu federalnego zabraniający w przyszłości wydawania pism i przeglądów w językach cudzoziemskich: położy kres bytowaniu nie mniej jak 20-tu pism wydawanych w Rio de Janeiro i w S. Paulo w języku arabskim. Niektóre z tych wydawnictw liczą przeszło pół wieku istnienia.

Nowe lotnisko

W Pernambuco odbyło się uroczyste otwarcie nowego lotniska, w mieście Caruará leżącym wewnątrz głuchego boru na północnym wschodzie stanu.

Badanie kopalni niklu

Przybyło do Goianii, w twarżystwie urzędników ministerstwa Rolnictwa kilku północno-amerykańskich geologów, którzy mają odbyć badania kopalni niklu, leżących nad rzeką Tocantinem.

Nowa kolonizacja

Sześć państwa znowu dopełnił aktu patriotycznego i godnego najwyższych pochwał, wydając dekret o mocy prawa, którego celem jest spożytkowanie obszernych a żyznych ziem, należących do Unii. W ten sposób będzie wywarł wpływ na rozwój życia wiejskiego brazylijskiego, a dobrodziejstwa tego wpływu, jak każdy snadnie może poznać, będą niezliczone i wielkiej wagi. Niektóre tereny należące do Unii zostaną podzielone na loty o powierzchniach 10 do 30 hektarów, na nich zaś powstaną wzorowe gospodarstwa, które będą mogły być nabywane przez urodzonych Brazylijczyków, za prawdziwie skromne sumy pieniężne, w ministerstwie Rolnictwa, w Departamencie Rozdziału Ziemi i Kolonizacji. Pierwsza grupa gospodarstw wzorowych otrzymała miano jednego z największych Brazylijczyków, a mianowicie zwać się będzie: Ośrodek osadniczy im. księcia Caxias.

Milion kontów szkody

Jeden z dyrektorów Instytutu Ryżowego, mówiąc do prasy, oświadczył, iż jest zbyt wczesnie jeszcze, by móc obliczyć dokładnie szkody spowodowane przez wylewy w stanie Rio Grande, lecz szkody można obliczać na sumę około miliona kontów. Powiedział, że około trzech tysięcy motorów jest uszkodzonych, lub bezczynnych, co pozabawilo pracy przeszło 5.000 robotników.

Kolej z Londryny do Arapongy

Północ Parany rozwija się w szybkim tempie. Donoszą właśnie o tym, że kolej żelazna z Londryny doszła już do stacji Araponga.

U ujścia Iguassu

Na jednym z ostatnich posiedzeń parafiskalnego Departamentu Administracyjnego pojawił się wniosek, który ma na celu pomoc w rozwoju jednej z najbogatszych okolic stanu, i jako taki został też bez zwłoki uchwalony. Chodzi o stworzenie w Foz do Iguassu rolnej, stacji doświadczalnej oraz obory zarodowej bydła rasowego. — Prefektura

tamtejsza oddaje darmo tereny pol te ważne zakłady.

Maryla Jonas

W Teatrze Muncypalnym w Rio odbył się drugi, poezgualny koncert znakomitej pianistki polskiej Maryli Jonas, o której pisaliśmy już na łamach naszego pisma. Zrasa rioska zwie naszą Rodaczkę „nadzwyczajnym talentem muzycznym“ i stwierdza, że zdobyła ona całą sympatię i podziw sfer stolicy. Z okazji poezgualnego koncertu urządziło w teatrze gorącą owację na cześć pianistki i wreczono jej wspaniały upominek. Imieniem wielbicielki jej talentu przemówił przy tej sposobności dziennikarz p. Portc da Silveira, — Maryla Jonas zamierza udać się do S. Paulo, gdzie wystąpi również z koncertami.

NOTICIAS DO PAIZ

— Chegou ao Rio uma „fortaleza voadora“ co-duzindo medicamentos no valor de 5 mil dolares, doados pelo presidente Roosevelt aos flagelados pela enchente do Rio Grande. Essa carga foi transportada para Porto Alegre, por dois aparelhos de aviação nacional que partiram imediatamente rumo a capital gaucha.

— O presidente da Cruzada Nacional de Educacao comunicou ao Presidente da Republica, que o numero das escolas instaladas ou inauguradas em todo o Brasil, por occasiao do aniversario natalicio de S. Ex. foi de 961. Ao mesmo tempo foi entregue ao Chefe da nacao o material escolar destinado a 120 mil crianças que ingressam em aquela escolas.

— O decreto do governo federal, suspendendo no futuro a publicacao de jornais e revistas em linguas estrangeiras, veio encontrar somente no Rio e em S. Paulo, nada menos de 20 jornais publicados em lingua arabe. Alguns desses periodicos, possuem mais de meio seculo de existencia.

— Em Pernambuco realizou-se solenemente a inauguracao de novo campo de aviacao da cidade de Caruará, localizado em pleno sertao nordestino.

— Chegaram a Goiania, acompanhados pelos funcionarios do Ministerio de Agricultura, varios geologos norte-americanos que irao estudar as minas de niquel do rio Tocantins.

— Mais um ato puramente nacionalista e digno dos maiores louvores, vem de tomar o Chefe da Nacao, baixando um decreto lei, cujo objetivo e promover o aproveitamento das extensas e fertes terras da Uniao, desenvolvendo dessa maneira a vida rural brasileira, cujos beneficios, facil se torna a ver, serao numerosos e valiosos. Serao essas terras divididas em lotes de unia posse vacilante entre 10 ou 30 hectares, instalando-se nelas granjas — modelos, as quais poderao ser adquiridas por brasileiros natos, por quantias verdadeiramente pequenas, no ministerio da Agricultura, no Departamento de Divisao de Terras e Colonisacao. O primeiro grupo de granjas — modelos tera como denominacao o nome de um dos maiores brasileiros: Nucleo Colonial Duque de Caxias.

— Telegrafam de Londrina comunicando detalhes da cerimonia da inauguracao do trecho da

Delegacia de Ordem Politica e Social do Estado. Registro de Estrangeiros do Paraná

Portaria

O Chefe do Serviço de Registro de Estrangeiros do Estado, pela presente portaria, torna publico que o prazo para registro de estrangeiros ja domiciliados no Paiz termina improporavelmente no proximo dia 30 de Junho, fornecendo as seguintes instruções:

- 1º Estão sujeitos a Registro os estrangeiros compreendidos nas idades de 18 a 60 anos, — de ambos os sexos;
- 2º O Registro de Estrangeiros não implica em „naturalisacao“ ou mudanca de nacionalidade; e;
- 3º nem tão pouco pode constituir motivo de oostrangimento ao Estrangeiro, visto que, os proprios filhos do País tambem estão sujeitos ao Registro civil;
- 4º Decorrido o prazo a se esgotar, (ja prorrogado no interesse do Serviço), o Estrangeiro tera de justificar o motivo porque não efetuou seu registro em tempo oportuno, ficando sujeito a pesadas multas e em caso de ficar constatado dolo, sujeito a expulsão;
- 5º Os estrangeiros que deixarem de comunicar a transferencia de residencia ou emprego, ficarão sujeitos a

ferrovia São Paulo-Paraná, até Araponga.

— Em uma das ultimas sessões do Departamento Administrativo foi apresentado um parecer que, em vista dos beneficios a conferirem a toda uma região riquissima, foi imediatamente aprovado. Trata-se da creacao em Foz do Iguassu de um Campo Experimental Agrícola e de um Posto de Monts, para os quais a Prefeitura daquela cidade ja reservou os respectivos terrenos.

— Realizou-se no teatro Municipal do Rio o segundo e ultimo concerto da grande pianista polonesa Maryla Jonas, a extraordinaria virtuose, que conquistou inteiramente a simpatia e a admiracao da platéia carioca, recebeu por essa occasiao uma carinhosa manifestacao de apreço, traduzida pela oferta de uma valiosa lembranca. A entrega foi feita pelo Sr. Porto da Silveira, colega de imprensa, que falou em nome dos seus admiradores.

— Um dos diretores do Instituto de arroz, falando a imprensa, declarou que é cedo ainda para se fazer calculo dos imensos danos causados pela enchente no Estado do Rio Grande, mas os prejuizos devem ser estimados em um milhao de contos. Disse que mais de 3.000 motores estao temporariamente inutilizados, do que resulta ficarem mais de cinco mil operarios sem trabalho.

Wspomnienie pośmiertne

Sp. Antonina z Medwadowskich Wojnarowska
Zmarła w Kurytybie w dniu 19 kwietnia 1941, w wieku przeszło 90 lat.
Rodzina Polańskich oraz wnuki i prawnuki składają serdeczne podziękowanie wszystkim Przyjaciołom, Krewnym i Znajoym, którzy wzięli udział w pogrzebie, Konsulatowi Rzplitej za pamięć oraz Wiel. Duchowiestwu za odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku. Bóg zapłać! — Rodzina Polańskich.

multas na conformidade do artigo 268 do Regulamento 3.010;
6º Esq. tado o prazo em apreço nenhuma Repartição Publica Federal, Estadual ou Municipal, recebera ou expedira quaisquer documentos; recebera pagamento de taxas, impostos ou quaisquer emolumentos dos Estrangeiros sem a apresentacao da prova de registro, de que fara mencao, art. 157 do Reg. ja referido.

A Delegacia de Ordem Politica e Social atendera e fornecera informacoes aos interessados nos horarios de 9 as 11 e 13 as 17 horas, exceto aos sabados que o expediente sera das 9 a 12 horas.

Para que chegue ao conhecimento dos interessados mandou baixar a presente portaria que sera publicada pela imprensa do Estado.

Curitiba, 19 de Maio de 1941. — Divonsir Borba Cortes, Delegado Encarregado da Chefia do Serv.

Rejestracja obcokrajowców

Delegacja policji porządku politycznego i społecznego w Kurytybie zawiadamia w powyższym zarządzeniu, że termin rejestracji której podlega każdy obywatel obcokrajowy w latach od 18 do 60 roku życia — kończy się z dniem 30 czerwca. Kto nie spełni jeszcze swego obowiązku względem ustawy o rejestracji, ma do tego jeszcze miesiąc czasu. Niezarejestrowani narazą się po upływie terminu na różne klopoty jak niesprawiedliwość, grzywny, a wadze nie będą od nich przyjmowały ani im wystawiały żadnych dokumentów, nie będą od nich przyjmowane podatki itd. Tego wszystkiego uniknie każdy obcokrajowiec, który zarejestruje się w wyznaczonym terminie.

Radio Polskie w USA.

Jak się dowiadujemy z Poselstwa Rzplitej w Rio de Janeiro, z dniem 1 czerwca br. powstaje Radio Polskie w Stanach Zjednoczonych, z zasięgiem na cały kontynent. Mita to i z dawna oczekiwana wiadomość, którą spieszmy podzielić się z naszymi Czytelnikami w Brazylii, Urugwaju, Argentynie i w innych państwach Ameryki południowej, dokąd pismo nasze dociera.

Blizsze szczegóły, jak stacja nadawcza, godzina sluchowiska i długość fali, nie omieszkamy podać w następnych numerach.

Radio polones nos Estados Unidos

Segundo informacoes que recebemos da Embaixada Polonesa no Rio de Janeiro, a partir do dia 1.7. unia das radiodifusoras americanas irradiará todos os dias programas em polones, dirigidos aos poloneses dos países da America Central e do Sul. Informacoes quanto a estacao que transmitirá, assim como a hora e comprimento de onda, daremos o mais breve possivel, num dos proximos numeros.

Bal w Związku

W sobotę dnia 31 maja br. zarząd Związku przy ul. Carlos de Carvalho nr. 487 urządza bal dla członków. Wstęp tylko dla Członków. Muzyka dobowowa, która uprzyjemni zabawę. O liczny udział Członków wraz z Rodzinami prosí — Zarząd.

A VIDA

Mamy w redakcji na sprzedaż powyższy miesięcznik, numer majowy o Polsce, bogato ilustrowany. Pamiętko. we wydanie, które powinno być w każdym domu, dla pokazania sąsiadom, czym była, jest i będzie Polska. Cena w Redakcji 2 mlr. Na przesyłkę pocztową (poleconą) należy doliczyć 600 rs. Należy spieszyć z zamówieniami, aby nie zabrakło.

Biuro Adwokackie

Drzy.

Antoni Firakowski
Vasco J. Taborda

Sprawy cywilne, handlowe robotnicze. Naturalizacje i inwentarze. Udziela się informacji w sprawach wojskowych. Odbiór pieniędzy w urzędach publicznych. Przyjmuje się sprawy z interieru i udziela się informacji listownie.

RUA 15 DE NOVEMBRO, 52 — 1 andar — od 3—6

BÓL PIERSI
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓW
NEURALGIA
ZACIECIA, SNALECZENIA
BÓL USZU
KŁUCIE
ŚWIEŻE RANY

STATHELINA
BYLSAM

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiecy
FLUXO-SEDATINA
(REGULATOR VIEIRA)

Kobiecy nie będzie więcej cierpiała
W 2 godzinach ustają kolki maciczne.
Środek zastawowuje się przy upłwach, bólach perjoicznych, po porodzie, krwawieniu itd.
Środek uspokajający i wzmacniający.
FLUXO-SEDATINA jest zalecana przez 10.000 z górą lekarzy.
FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je.
Najlepszy środek przy niedomaganich skórnych w częściach owłosionych
Wa wszystkich aptekach i drogeriach
Wyrób Lab. „Minancora“ w Joinville

PETROLINA

ROLNICY ADUBO

Aby otrzymać zbiory lepsze i obfitsze, stosujemy tylko

nawozy sztuczne marki

MACZKA KOSTNA „PARANA“
MACZKA KOSTNA SUROWA
SALETRA CHILIJSKA
SALETRA POTASOWA
CHLOREK POTASU

PARANA

Nawozy kompletne dla rozmaitych kultur, każdy z domieszką saletry chilijskiej.

Import bezpośredni

FABRICA DE ADUBOS „PARANA“ Albano Boutin & Cia
Kurytyba — Av. Copanema nr. 155 — Caixa postal 332 — Telefon 2-2-6 — Parana

WEGLAN POTASU
SUPERFOSFAT 18%
SIARCZAN AMONU

Rio. Dzierżym otrzymał gram z Londynu, angielskie artykuły wyrażające usiłowań pro-chwyłającej się bów, by zmniejszyć nieJofęstwa ucieczki Hessa, że nieprzyjemny burzy o Hitlera i jego Uważa się, że Niemcy z głosem o Hitlera i Stał wiedz mógł rozumienie nymi przywódca Jeden z dyplomatów wspominał Hess, którego oburzył w a w szczególności stron księgi powstało z H a okazywał s nikiem walki jego poglądy nie powinien wielkiej Rzeszy Niemców w Jakiekolwiek s fuhra Rzeszy nie przyklada punktów: 1) ucieczką; 2) czne oddawał postąpienie H czytawne za nyzmu w zyzm będzie długi Hitler maszynę woj kać strony uc ku do Hessa, wiść do Stowa a szczególnie istne rzeki

Rio (Correio) as autoridades tros demons

Pensional
Rua B. do l...
Przyjmuje prz by. Pokoje czyst rzędna. Ceny pr rące i zimne. D specjalne.

Szukasz zien Najlep na zach **Rio de** Laranjeiras, Za gotów Reg. de acorde de 10

PALAC
KUR...
Rua Barão...
Telefon...
Calre

70 POKOI Z U CA. 14 ODDZIA PRYWATNEM, RESTAURAC

KUCHNIA PI
Aut na spozycj Włóściciel *Marc*

Poniżej ceny w polskim Ujrzeć, to zna picie g Mamy Mamy też i Rua S. I

Rio. Dzierżym otrzymał gram z Londynu, angielskie artykuły wyrażające usiłowań pro-chwyłającej się bów, by zmniejszyć nieJofęstwa ucieczki Hessa, że nieprzyjemny burzy o Hitlera i jego Uważa się, że Niemcy z głosem o Hitlera i Stał wiedz mógł rozumienie nymi przywódca Jeden z dyplomatów wspominał Hess, którego oburzył w a w szczególności stron księgi powstało z H a okazywał s nikiem walki jego poglądy nie powinien wielkiej Rzeszy Niemców w Jakiekolwiek s fuhra Rzeszy nie przyklada punktów: 1) ucieczką; 2) czne oddawał postąpienie H czytawne za nyzmu w zyzm będzie długi Hitler maszynę woj kać strony uc ku do Hessa, wiść do Stowa a szczególnie istne rzeki

Rio (Correio) as autoridades tros demons

Pensional
Rua B. do l...
Przyjmuje prz by. Pokoje czyst rzędna. Ceny pr rące i zimne. D specjalne.

Szukasz zien Najlep na zach **Rio de** Laranjeiras, Za gotów Reg. de acorde de 10

PALAC
KUR...
Rua Barão...
Telefon...
Calre

70 POKOI Z U CA. 14 ODDZIA PRYWATNEM, RESTAURAC

KUCHNIA PI
Aut na spozycj Włóściciel *Marc*

Poniżej ceny w polskim Ujrzeć, to zna picie g Mamy Mamy też i Rua S. I

Rio (Correio) as autoridades tros demons

Pensional
Rua B. do l...
Przyjmuje prz by. Pokoje czyst rzędna. Ceny pr rące i zimne. D specjalne.

Szukasz zien Najlep na zach **Rio de** Laranjeiras, Za gotów Reg. de acorde de 10

PALAC
KUR...
Rua Barão...
Telefon...
Calre

70 POKOI Z U CA. 14 ODDZIA PRYWATNEM, RESTAURAC

KUCHNIA PI
Aut na spozycj Włóściciel *Marc*

Poniżej ceny w polskim Ujrzeć, to zna picie g Mamy Mamy też i Rua S. I

Marysi, tym bardziej, że ubrana była nie w swoje paletko i beret, lecz w eleganckie futro i w kapelus. Obok niej zobaczył młodego Czynskiego. Nagłym odruchem Kosiba chciał cofnąć się. Przeczucie mówiło mu, że czeka go coś przykrego, jakś zła nowina, jakiś niespodziewany cios Diacnego oni są razem i co znaczy to przebranie Marysi? — Stryciu Antoni! — zawołała dziewczyna. — Stryciu mnie nie poznaje? — Dzień dobry, panie Kosiba — zawołał Leszek. — Dzień dobry — powiedział cicho. — No, widzi pan, nie ma czego się martwić — weselo mówił Czynski. — Teraz wszystko pójdzie dobrze. Gdybym wcześniej dowiedział się o przykrościach, które pana przez nas spotkały, zająłbym się pańską sprawą. Teraz już niedługo będzie pan tu siedział. Zrobimy wszystko, by przyspieszyć apelację, a po apelacji, jestem przekonany, wypuszczą pana. Jakże się pan czuje? — Dziękuję, ot, jak w więzieniu... — Kochany stryciu tak zmierzniał — powiedział Marysia. — A tyś wydobrzała, gołąbeczko — uśmiechnął się do niej. — Skłinała głowa: — To ze szczęścia. — Ze szczęścia? — Tak, z wielkiego szczęścia, jakie mnie spotkało. — Jakież to szczęście? — zapytał Kosiba. — Marysia wzięła Leszka pod ramię i powiedziała:

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

Za piekarnią więzienną pękła rura kanalizacyjna. Więźniowie, których wyrzucił jeszcze nie uprawnieni się, nie mieli obowiązku pracy, ale Antoni Kosiba zgłosił się na ochotnika. Wolał ciężki fizyczny trud, niż bezczynność w dusznej celi, gdzie trzeba było wysłuchiwać opowiadań towarzyszy o różnych wyprawach złodziejskich, o bójkach i o planowanych przedsięwzięciach tegoż typu na przyszłość. Po takich pustych dniach przychodziły najbardziej męczące bezsenne noce. Toteż napraszał się do każdej pracy. Gdy trzeba było zaspływać węgiel, oczyszczać podwórka lub dachy z śniegu, nosić kartofle do kuchni, — pierwszy zgłaszał się na ochotnika. Potem zmęczony zasypiał kamien-rym snem i nie miał czasu rozmawiać o sobie, ani o Marysi, ani o czymkolwiek.

— A czy ja proszę pana mecenasa o ochronę? Nie potrzebuję żadnej obrony. — Advokat przyjrzał się mu z zaciętkawieniem: — Woli pan siedzieć w więzieniu. — Wszystko mi jedno — ponuro odpowiedział znachor. — Advokat rozgniewał się: — Ale mnie nie jest wszystko jedno. Postanowiłem sobie i obywatelom przyjmieć, że pana z tego wyulguję. I wiedz pan, że nie zamierzam niczego. Nie chceś pan sam mówić, dowiem się od innych. — Nie warto się trudzić — machnął ręką znachor — Mnie wolność nie jest potrzebna, a co komu innemu po mojej wolności?... Czy będę w więzieniu, czy na swobodzie, nikomu nie z tego nie przyjdzie. — Głupstwa pan mówi, ale chociażby miał pan szansę, to i tak w interesie samej sprawiedliwości... — Nie ma sprawiedliwości — przewrzał Kosiba — Skąd panu przyszło, że jest sprawiedliwość?... — Advokat skłinał głowę: — Oczywiście, nie mówię o absolutnej sprawiedliwości. Taka może istnieć, lecz nie posiadamy w naszym umyśle żadnego sprawnego, by jej istnienie skonstruować, mówię o sprawiedliwości względnej, ludzkiej. — Znadnej nie ma. Ludzka?... Ot, widzi pan mnie tu, skazanego na trzy lata. A absolutna?... Pan mecnas w umyśle pewno nie znajduje sprawnego działaniu jej istnienia. Nie w umyśle go trzeba szukać,

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

— Kto ona dla ciebie jest ta panienka? — zapytał dozorca. — Krewna, czy dobra znać, o? — Ona? — nieprzytomnie spojrzał na nią chor. — Ona?... Czy ja mogę wiedzieć?... — Niby w jaki sposób nie możesz wiedzieć? — A no, człowiek dla człowieka jednego dnia może być wszystkim, a drugiego... niczym. — Nazywała cię stryciem. — Nazywać różnie można. Nazwa to pusta rzecz. Dozorca aż sapnął z gniewu: — Za wielki jesteś dla mnie filozof... Tfu! — Czyż mógł domyślić się, co dzieje się w duszy tego człowieka! Czyż mógł przypuścić, wiecież Antoni Kosiba przeżywa najcięższą chwilę w swoim ubogim życiu?... Zarówno on, jak i towarzysze z celi zauważyli tylko, że w znachora jakby coś uderzyło, jakby go coś przywaliło i przyniozło. Zanim niemiłowicie, przez całą noc przewracał się na swoim sienniku, a z rana nie zgłosił się na ochotnika do pracy i został sam w celi. I nie było w tym kłamstwa, gdy powiedział Czynskiemu, że nie pragnie wolności. Nie pragnął teraz niczego.

UCIECZKA

Rio. Dziennik rioski „Corr. da M.” otrzymuje następujący telegram z Londynu: Ani władze angielskie ani też koła neutralne nie wyrażają zdziwienia wobec usiłowań propagandy niemieckiej chwytającej się różnych sposobów, by zmniejszyć efekty swego niejofelstwa w wyswietleniu faktów ucieczki Hessa. Wiadomo jednak, że nieprzyjemne to wydarzenie oburzyło i wgniewało bardzo Hitlera i jego otoczenie.

Uważa się za fakt znamienny, że Niemcy zaprzeczali naraz pogłoskom o bliskim spotkaniu się Hitlera i Stalina, którego zapowiedź mogła spowodować nieporozumienie między Hessem i innymi przywódcami nazystowskimi. Jeden z dyplomatów neutralnych wspominał jeszcze dzisiaj, że Hess, którego on dobrze zna, nienawidzi wszystkich Słowian, a w szczególności Moskalczy. Wiele stron książki „Mein Kampf” powstało z Hessesowych pomysłów a okazywał się on stale przeciwnikiem walki z Anglią. Wedle jego poglądów, pangermanizm nie powinien przekroczyć granic wielkiej Rzeszy, powiększonej o Niemców w krajach ościennych. Jakieśkolwiek są powody ucieczki fuhrera Rzeszy nr. 3, w Londynie przykłada się wagę do trzech punktów: 1) Wyjazd Hessa był ucieczką; 2) Byłoby niebezpieczne oddawać się złudzeniu, że postąpienie Hessa może być pożyteczne za początek rozkładu nazizmu w Niemczech, bo nazym będzie trwał tak długo, jak długo Hitler ma w dłoni potężną maszynę wojenną; 3) Trzeba unikać strychni uczuciowej w stosunku do Hessa, boć ma on nieawisz do Słowian i w Czechach a szczególnie w Polsce przelał istne rzeki krwi.

A Fuga

Rio (Correio da Manhã). Nem as autoridades nem os meus neutros demonstrem a menor surpresa.

Pensjonal „Straniewska”
Rua B. do Rio Branco, 263
Przyjmuje przyjeżdżających do Kurytyby. Pokoje czyste. Obsługa pierwszorzędna. Ceny przystępne. Kapieli gorącej i zimnej. Dla miesięcznych ceny specjalne.

Szukasz ziemi na gospodarke? Najlepsze tereny na zachodzie Parany **Rio das Cochas** Laranjeiras, via Guarapuava Za gotówkę i na spłaty Reg. de acordo com decr. nr. 58 de 10.12.37 Nr. 1

Restauracja „Pinguim”
Szanownym Rodakom podaje do wiadomości, że otwarta świeżo pr. ezemie **Restauracja Polska** ul. Ermelino de Leao, nr. 16 (tuż przy awenidzie Joao Pessoa, Telefon 2625) — Wydaje smaczne, polskie obiady po przystępnej cenie. Szurasko po 2\$000 o każdej porze. Cena obiadu 2\$500 **Swój do swego!** Franciszek Hańba, właściciel

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 42
Telefony 989 i 990
Calze postal 465
70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNEMI, 2 WAPNIE, SALON DLA RESTAURACJI, HALL I BAR
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Auta na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel: *Marcin Jaruga*

Casa David
Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID Ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż. Ujrzyć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzieś indziej. Meble! — Tylko CASA DAVID Mamy 3 sklepy, jeden obok drugiego, nr. 322, 24g. Mamy też maszyny do szycia — Przyjdźcie a przekonacie się.
Rua S. Francisco 11 322 — Telefon 1-6-1-7

presa a tentativa, feita pela propaganda alemã, de diminuir os efeitos de sua incapacidade para explicar o fato. Mas sabe-se, nesses, que Hitler e sua „entourage” estão enfurecidos e irritados pelo acontecimento.

Acha-se, alias, significativo o fato dos alemães desmentirem, subitamente, os boatos a respeito de uma proxima entrevista entre Hitler e Stalin, considerada como tendo podido provocar desinteligencia entre Hess e outros dirigentes nazistas. Ainda hoje, um diplomata neutro que conhece muito bem Hess afirmou que ele odeia os slavos em geral, particularmente os russos. Alias, muitas paginas de „Mein Kampf” são de sua propria inspiração e ele sempre se mostrou partidario de evitar conflitos com a Inglaterra. Segundo sua teoria, o pangermanismo não deveria passar da formação de um grande Reich englobando todas as populações germanicas. Sejam quaes forem os motivos da partida de Hess, insiste-se aqui nos seguintes pontos: trata-se de uma fuga; e preciso não se apegar a conclusão traiçoeira de que a atitude de Hess deixa pressagiar a derrocada iminente do regime nazista, o qual se mantera enquanto Hitler tiver um exercito poderoso — e por ultimo deve se evitar „sentimentalismos”, no caso de Hess, cuje odio aos slavos fez correr torrentes de sangue tcheco e, sobretudo, polonês.

Niepodległość Islandii

Sztokholm. Finlandzkie radio krótkofalowe podaje, że wyspa Islandia, położona na północnym Atlantyku, ogłosiła swe odłączenie od Danii i całkowitą niepodległość. Było to dnia 16 maja, gdy „Alting”, parlament islandzki ogłosił niepodległość kraju. Pierwszym prezydentem nowej republiki zostanie zapewne p. Svein Pjoerson, dawny przedstawiciel islandzki w Kopenhadze, który jest dziś pierwszym ministrem rządu Islandii. Rokowania między Islandią i Danią o niepodległość wyspy były prowadzone od dłuższego czasu, i deklaracja niepodległości islandzkiej była przewidywana.

Na sprzedaż młyn na jeden kamień, 5 akców ziemi, siewczarnia, oraz fabryka do robienia fariny mandiokowej; wszystko to razem położone na kolonii Rio Bonito, w odległości 8 km. od stacji w Irati. Cena 17 kontów. Informacji udziela właściciel Józef Mackiewicz w Irati, Parana

Nieporozumienie między Włochami i Bułgarami

Sztambul. Począwszy tu nadchodzić z Sofii wiadomości o zaostrej się nieporozumieniu jakie zachodzą między Włochami i Bułgarami, szczególnie w Białej, skąd Bułgarzy wyrzucili Włochów. Bułgarzy roszczą sobie jeszcze pretensje do dalszych czterech miast w Macedonii, zajętych przez Włochów. Są to Debar, Kiczewo, Ysow, Gostwar, połączone w urodzajnej równinie, którą faszystyci uważają za niezbędną dla zaopatrzenia Albanii w żywność. Dziennik bułgarski „Zora” pociada: niech sobie włosy szukają powiększenia Albanii na południu lub północy, lecz muszą zrezygnować z pchania się na wschód.

Entre Italianos e bulgaros
Sztambul (R. ingl.) Chegaram a esta cidade noticias de Sophia sobre vivos desentendimentos entre italianos e bulgaros, principalmente em Bialjoudo, onde os bulgaros expulsaram os italianos que haviam já ocupado essa cidade. Quatro cidades ainda se encontram em poder dos italianos, na Macedonia, cidades essas reivindicadas pelos bulgaros: Debar, Kitchewo, Ysow, e

na 16 de maio de 1953. Wydarzenia wojenne, skutkiem których Dania znalazła się we władaniu niemieckim, przyspieszyły rozwój rzeczy i spowodowały Islandię do powzięcia powyższego kroku.

Islandia Independente
Estocolmo (R. ingl.) A emissora finlandesa de ondas curtas anuncia a independencia completa da Islândia e sua separação da Dinamarca. No dia 16 do corrente, o „Alting”, parlamento islandês, em cerimônia solene declarou a independencia. O primeiro presidente da Islândia independente será, possivelmente, o antigo enviado especial da Islandia em Copenhague sr. Svein Pjoerson, que está na função de „premier”. As negociações tiveram inicio já antes da guerra, visando conceder a independência da Islândia em 1953. Entretanto, os acontecimentos oriundos da guerra impeliram os islandeses a antecipar a declaração que deveria ser feita naquele ano.

Gostwar, na fertil planície que os faszistas consideram indispensável para assegurar o equilibrio alimentar za Albania. A respeito, o jornal bulgaro „Zora” sugere que os italianos augmentem a Albania ao norte e ao sul para que renunciem a sua expansão a leste.

Złoto Brazylijskie

Londyn. Odbyło się doroczne zebranie akcjonariuszów spółki kopalni złota „S. João del Rey Mining Co.”, właścicieli największych kopalni złota w Brazylii, w stanie Minas. Sir Percy Harris zdał takie sprawozdanie: „Wydobywanie złota w ciągu roku ubiegłego odbywało się normalnym, korzystnym trybem. Zyski były zadowalniające, dywidenda dla spółników wynosi 10 procent. Widoki na przyszłość są dobre i pozwalają przewidywać zwiększenie produkcji. Stoimy przed potrzebą zwiększenia siły elektrycznej w naszych kopalniach i zagadnieniem rąk do pracy. Pierwszy problem został już rozwiązany przez zbudowanie nowej elektrowni. Druga rzecz jest zawista od ogólnych warunków panujących na rynku roboczym w Brazylii”.

Duro brasileiro
Londres (R. ingl.) Na reuniao annual realizada pela „S. João del Rey Mining Co.”, sir Percy Harris declarou o seguinte: „A exploracao das diferentes propriedades da mina continuou favoravelmente, durante o ultimo anno. Os lucros foram satisfactorios, verificando-se o dividendo de 10%. As perspectivas sao boas e fazem acreditar em um augmento de producao futura. Resta, ainda, augmentar a energia electrica e reforçar a mao de obra. A inauguracao da nova estacao geradora resolveu o primeiro problema. O segundo, entretanto, depende das condicoes geraes da mao de obra no Brasil”.

Polskie ołówki; I ołówki Poczłowski; polskie żyłki; K. gutki na ból głowy najlepsze w świecie 5 sztuk 2\$500, Tabaki do zazywania, i w listach FLORECKI — Charutaria Liberty. Florecki — Charutaria Liberty Rua do Rosario, 64

Okazyjnie do sprzedania witrała portabil z 24 płytami w tym 10 płytami polskich Rua Barao sero Azul 44 ANTONIO KLIMKIEWICZ.

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie. „NOVO ATHENEU” Av. Itaipuan, 278 — Telefon 378

Dyplom Lekurz-Dentysta J. Furmaniak
Schmidingerowa
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bólu, wprawianie sztucznych zębów, szcęk i t. d.
R. Presidente Carlos Cavalcanti N. 800 Esquina Duque de Caxias Kurytyba — Parana

Dyplomowany Lekurz-Dentysta Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godz. przyjęć: 8-12 i 13-18 Rua Eucliano Pereira 670 Kurytyba — Parana

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, mlekowe, cytrynowe, suszane, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekazanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A BRANDINA”
Specjalność: fabryki: Jaja cukrowe **BRACIA SOBANIA**
Rua Nunes Machado 3000 Kurytyba - Telefon, 1423 - Parana

UZYWANY w siłach w wojsku **ELIXIR „914”**
Po kilku dniach zycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.) — Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.) — Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
3.) — Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.) — Zniknięcie objawów syfilistycznych i wszelkich niedomagów powodowanych przez syfilis.
5.) — oładek i kiecki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żółdka i nie zawiera joduretu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i syfilistycznych.
PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914” a kosztuje 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki.

Rolnicy!
Leży w Waszym własnym interesie, aby nie zapomnieć, że aby mieć **DOBRE ZBIORY** należy NAWIEŻĆ ziemię NAWOZAMI sztucznymi

Marki **F H C** Casa Hagnradt

Wszystkie nasze worki są plombowane

„PREDILETA”
Jeden typ — specjalny
— NAJLEPSZA MĄKA PSZENNA —
MŁYN W JOINVILLE (Caina postal, 110)
— AGENCI W KURYTYBIE: —
LATTES & Cia
Caina postal, 25 Telefon 7-2-2
UL. NAL. DEODORO 23 CURITIBA

NIE ROB DOSWIADCZENI!
JEZELI POTRZEBUJESZ OCZYSCIC KREW
UZYJ **ELIXIR DE NOGUEIRA**
Farmaceuty chemika — JOAO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYFILIS we wszystkich periodach WYRZUTY, RANY WOGOLE, REUMATYZM, ICZEMNY.
Zalecany przez najlepszych lekarzy

Nożyki od \$200—45. Brzytwy do 10\$—40\$. Rzemienie od 1\$—8\$000
Zyletki od 600 rs. Mydła do golenia od 1\$200. Aparat do golenia i zyletka 8\$.
Florecki — Charutaria Liberty Rua do Rosario 64

SANGUE SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formuła europejska)
Jedynie lekarstwo w świecie z 8 środkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arsenik i t. d.
Po 20 dniach użycia zauważa się:
1. Ogólny powrót siły i zwiększenie apetytu
2. Całkowite zniknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości.
3. Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u płci obójga i. Nabranie na ziele wagi 1-3 kilo.
„SANGUENOL JEST WIELKIM WYNAZKAM NAUKOWYM” — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie. „NOVO ATHENEU” Av. Itaipuan, 278 — Telefon 378

Dyplom Lekurz-Dentysta J. Furmaniak
Schmidingerowa
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bólu, wprawianie sztucznych zębów, szcęk i t. d.
R. Presidente Carlos Cavalcanti N. 800 Esquina Duque de Caxias Kurytyba — Parana

Dyplomowany Lekurz-Dentysta Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godz. przyjęć: 8-12 i 13-18 Rua Eucliano Pereira 670 Kurytyba — Parana

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, mlekowe, cytrynowe, suszane, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekazanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A BRANDINA”
Specjalność: fabryki: Jaja cukrowe **BRACIA SOBANIA**
Rua Nunes Machado 3000 Kurytyba - Telefon, 1423 - Parana

UZYWANY w siłach w wojsku **ELIXIR „914”**
Po kilku dniach zycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.) — Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.) — Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
3.) — Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.) — Zniknięcie objawów syfilistycznych i wszelkich niedomagów powodowanych przez syfilis.
5.) — oładek i kiecki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żółdka i nie zawiera joduretu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i syfilistycznych.
PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914” a kosztuje 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki.

FERMENTO
EO MAIS RAPIDO

Farmacia Brasil
Właścic. Mieczysław T. Hessel
Skład wszystkich artykułów aptecznych, krajowych i zagranicznych, z najlepszych źródeł — po najniższych cenach. — Obsługa fachowa i sumienna. — Wykonujemy wszystkie recepty lekarskie
IRATY — Parana

Dr. M. Malskiej
ADVOGADO
Spadki, Pomiary sądowe, Wypadek przy pracy, Obrona
Curityba Malet

Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żyłaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analizy.
KONSULTORIUM: Pracę Tirađen tes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 goda
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879 Telefon 1036.

Dr. E. Tempiski
LEKARZ
Pierwszy asystent 2-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Były hospitant Szpitala polskich. Specjalności: choroby serca płuc. Klinika ogólna. Choroby skóry. Leczenie ran i żyłaków.
Konsultorium: — Farmacia Guah tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. Od godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av. Silva Jardim nr. 285 Tel. 677

Dr. JANINA WĄTROBIANKA
CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE — PORÓDY — **KLINIKA OGOLNA** — WYJAZDY NA KOLONJE — Konsultorium i rezydencja: **MARECHAL MALLET**

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach brazylijskich Internista Szpitala Ewangelickiego oraz Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultrafioletowe operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i owotarów, chirurgia pochwy rozr.
Konsultorium: Pracę Tirađentes Nr. 554 (nad apteką Mierwa) Rezydencja: Pracę Senador Cerdeira, 4

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hauburg Peryzu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej fakultetu medycyny. Klinika medyczna. — Choroby piersi, skórnę, płciowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida av. Joao Pessoa, 68 — od 10,30 do 13 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem 11 Pracę da Ordem od 9 do 10. Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Paranskim
Operacje i pomoe przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżaternja. Promienie ultrafioletowe
Konsultorium: Pracę Zicharias, 62 2-gie pietro. Tel. 1163. Rezydencja Rua Bruno Figueira, 110 (Batel)

Dr. Romana Chorońska
Lekarka
Z praktyką w szpitalach kurtybskich Santa Casa, Szpital dla Dzieci i Klinika położnicza.
IRATY — PARANA
Przyjmuje choroby w konsultorium przy ul. Manhoz da Rocha nr. 314. Choroby kobiet i dzieci. Mieszkanie: ul. 15 de Novembro nr. 84. Telefon 133.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

Na Krecie

Kairo. Wojska sprzymierzone na Krecie składają się z sił angielskich, nowozelandzkich, greckich i załogi miejscowej. Dowodzi nimi generał Freyberg z Nowej Zelandii. Walczą one zawięznie przeciw najeźdźcom powietrznym i przypuszczają nieustanne szturmowanie jakiegoś ułosa się nieprzyjacieli zająć zaraz w pierwszych dniach w Kandii i Malemi. Jest to walka na śmierć i życie. Siły niemieckie, które opadły na Kretę przy pomocy spadochronów, oblicza się dotychczas na 20 tysięcy, niektórzy podnoszą tę cyfrę do 28 tys., czyli do 4 dwyzij powietrznych.

Obrońcy wyspy przeszkodził w wykonaniu bardzo śmiałego planu nieprzyjaciela, który chciał wesprzeć skoczków najazdem przez morze. Brytyjskie okręty wojenne rozbiły mianowicie konwój złożony z 30 niewielkich statków, które wiozły Niemców z Grecji na Kretę. Prawdopodobnie wielka liczba żołnierstwa niemieckiego znalazła śmierć w falach. Źródła upoważnione twierdzą, że Brytyjczycy trzymają w swym ręku całą wyspę, prócz wymiennych miejscowości. Położenie jest wszelako poważne, gdyż zajęte przez Niemców punkty ułosa najeźdźców otrzymuje dalszych posiłków powietrzem.

Te pierwsze powodzenia dały Niemcom w ręce dwa ważne stanowiska, jedno na wschodzie a drugie na zachodzie Krety, Malemi leży o 16 km. na południe od Kanei, obecnej stolicy Krety i siedziby władz greckich. W Kandii (Heraklion) Niemcy władają miastem lecz lotnisko tamtejsze znajduje się jeszcze w rękach obrońców. Kandia jest naj-

większym miastem Krety, liczy przeszło 30 tys. mieszkańców. Kanea, drugie znaczne miasto tamt., jest zagrożona przez Niemców, okopanych w Malemi.

Kairo. Na Krecie trwają zaciekle walki prowadzone wręcz przez siły grecko-brytyjskie przeciw 15 tysiącom skoczków niemieckich. Wiadomości nadchodzące stamtąd podają, że bitwa trwa na całej wyspie i że gwałtowność starć jest straszna.

London. Twierdzą tutaj, że drugi okres najazdu skoczków na Kretę skończył się dla Niemców niepowodzeniem, i że Brytyjczycy panują nad położeniem. Kairo. Donoszą z Grecji, że w tamtejszych portach stoi 40 tysięcy żołnierstwa niemieckiego, gotowych do transportu drogą powietrzną na Kretę.

London. Drogą morską nie zdołali dotychczas Niemcy wysadzić na Krecie żadnych żołnierzy. Eskadra brytyjska walczy bezustannie z najeźdźcami na okolicznych wodach, zamykając im dostęp do upragnionej wyspy i osiągalnej tylko powietrzem. Roje samolotów niemieckich robią naloty na brytyjskie okręty, które skutkiem tego poniosły niejakie uszkodzenia. Ale zato transporty wojsk niemieckich idą dziesiątkami na dno. Kapitan jednego z krążowników brytyjskich opowiedział amerykańskiemu dziennikarzowi w Kairo o przebiegu rozbięcia jednego z konwojów niemieckich. Skoro tylko Anglicy zauważyli zdążającą na Kretę chmurę statków niemieckich, od razu je zaatakowali. 40 dużych łodzi poszło na dno, a w każdej mieściło się po setce Niemców. Zatopiono również kilka większych statków z żołnierzem. Jeden z kontrtorpedowców włoskich dostał celny strzał i wyleciał w powietrze, rozbity wybuchem na kawały. Cała przestrzeń morza była pokryta tonącymi Niemcami, wołającymi o pomoc a pomocy tej nie można im było dać, bo z góry padały bomby z niem. samolotów. „Był to prawdziwie piekielny widok”, rzekł opowiadający kapitan.

London. Brytyjczycy wyładowali na Krecie lekkie czołgi górskie, fabrykacji amerykańskiej. Czołgami tymi Anglicy zaatakowali zaraz skoczków niemieckich, oczyszcili z nich plażę morską i wepchnęli nieproszonych przybyszów w morze.

Kairo. Ogłoszono tu urzędowo, że wojska brytyjsko-greckie zdołały oczyścić ze skoczków miasta Kandia i Retimo. Niemcy trzymają się zawięznie w Malemi, koło miasta Kanea, w zachodniej części Krety.

Kairo. Kretę dzieli od Grecji przestrzeń przeszło 100 km. a drogę tę odbywa regularnie 650 wielkich samolotów niemieckich, z których każdy jest w stanie przewieźć 30 chłopca. Powiada na Krecie brak lotnisk, przypuszczają, że wiele transportów Niem. wyładowało na pastwiskach, plażach i drogach. Wiele szybowców (latawcze bez motoru, ciągnięte na linie przez samolot) rozbiło się przy lądowaniu lub

Wyspa Kreta. Położona na wschodnim Morzu Śródziemnym, stanowi klucz do Morza Egejskiego, rozlewającego się między Grecją i Turcją. Tuż rozgrywa się najbardziej krwawy epizod obecnej wojny. — A ilha de Creta: — Situada no Mediterraneo Oriental, é a chave do mar Egeu, entre a Grecia e a Turquia. Esse é local onde se e-ta desenvolvendo o episodio mais sangrento da presente guerra.

zostałe zeszlonych przez obrońców. Mimo tego nadlatywanie Niemców odbywa się bezustanku. Głównym celem ataku niemieckiego jest, zdaje się, zatoka Suda, na wschód od Kanei. Hitler miał wydać rozkaz, że zatoka ta ma być wzięta za wszelką cenę. Dowództwo brytyjskie ze swej strony jest zdecydowane bronić tej okolicy ze wszystkich sił. Panuje tu przekonanie, że gen. Freyberg kontroluje położenie na wyspie i że akcja bojowa ma pomyślny dla Greków i Brytyjczyków przebieg, aczkolwiek walka znajduje się jeszcze w fazie krytycznej i potrwa dłuższy czas. Niemcy mają, zdaje się, spore rezerwy przygotowane do najazdu na Kretę, lecz i obrońcy posiadają duże zapasy a nieustraszone jeszcze, mimo całej gwałtowności, z jaką walka się odbywa.

Na Ilha Creta

Cairo. (U.P. am.) Os exercitos aliados, constituídos por forças militares de quatro procedências, censuram uma série de importantes baixas aos invasores nazistas, mediante contra-ataques destinados a anular as vantagens obtidas pelos alemães em Creta, com a tomada de Candia (Heraklion) e Malemi. Os britânicos, neozela-

ndeses, gregos e forças locais de Creta, estão empenhados numa luta de morte com os alemães, cujo numero calculam em 20.000, se bem que algumas fontes acreditam que elas ascendem já a 28.000. Esta ultima cifra equivale a 4 divisões aéreas. Os defensores da ilha fiseram fracassar uma audaciosa tentativa nazista invasão por mar e dispersaram em frente a costa de Creta um "comboio" de 30 embarcações. Acredita-se que grande quantidade de soldados nazistas pereceram afogados. De frente autorizada, anunciou-se que os britânicos dominam todas as demais posições em terra, menos as tomadas pelos alemães. Entretanto, considera-se grave a situação, porque com essas posições os alemães possuirão maiores facilidades para o desembarque de novas forças transportadas pelo ar.

Com seus primeiros exitos, os alemães têm duas posições dominantes, sendo uma a este e outra a oeste da Ilha. Malemi esta situada a 16 quilômetros ao sul da Kanea, capital de Creta e sede do governo grego. Os britânicos retêm em seu poder o importante aerodromo de Candia. A ocupação de Candia deixou em poder dos alemães uma das suas cidades mais importantes de Creta e a sua presença em Malemi ameaça a outra que é a Kanea.

Cairo. (A.N.Br.) Na Creta as forças greco-britânicas estão empenhadas em terrível combate corpo-a-corpo, contra cerca de 15 mil paraquedistas alemães. Acrescentam as notícias que a luta se desenvolve em todos os territórios da ilha e que de lado a lado, a violência é extrema.

London. (A.N.Br.) Afirma-se que redundou em completo fracasso a segunda tentativa alemã para apoderar-se da ilha de Creta, onde os ingleses dominam a situação.

Cairo. (A.N.Br.) Notícias-se que estão concentrados na Grecia contingentes de 40 mil soldados alemães prontos para serem transportados pelo ar, a ilha de Creta.

London. (A.P. am.) Nenhum comboio alemão conseguiu desembarcar tropas alemãs nas praias de Creta. A esquadra britânica está lutando em condições difíceis nos estreitos entre as ilhas e nas proximidades dos portos e bases alemãs na Grecia. Centenas de aviões germanicos atacam em que as belonaves britânicas, que nestas condições tiveram que sofrer algumas baixas. Os transportes alemães estão sendo afundados as dezenas. Um capitão de um cruzador britânico contou a um correspondente de jornais norte-americanos em Cairo o que foi a destruição de um comboio alemão. Quando o comboio foi descoberto, os navios britânicos avançaram contra ele e afundaram 40 caiques cuja capacidade foi de 100 homens cada um. Também foram afundados alemães maiores transportes. Um contratorpedeiro italiano recebeu uma descarga em cheio e num momento foi-se pelos ares em pedaços. O mar inteiro estava cheio de alemães, que se debatiam nas ondas, clamando em voz alta por socorro. „Foi devesa uma cena horrível”, disse o capitão inglês.

London. (A.P. am.) Os ingleses estão desembarcando em Creta leves tanks de montanha de produção americana. Os ingleses atacaram com estes tanks os paraquedistas limpando as praias e empurrando o inimigo no mar. Cairo (U.P. am.) Anuncia-se oficialmente que as tropas imperiaes conseguiram expulsar os alemães das regiões de Heraklion e Retimo, na Ilha de Creta. O alemães ainda resistem tenazmente em Malemi. Cairo (U.P. am.) 650 avôes „Junker 52”, cada um com capacidade para 30 pessoas, conduzem os invasores alemães para a ilha de Creta, através de um trajecto de 100 kilometros, de forma constante e regular. Em vista da carencia de aerodromos, supõe-se que diversos transportes alemães desceram nos campos, praias e estradas. Numerosos outros se espatifaram de encontro ao solo ou foram abatidos pelas baterias antiaéreas. Apesar disso a chegada de invasores por via aérea nao foi interrompida. O principal objectivo das operações na ilha de Creta é o dominio da importante bahia de Suda. Informa-se que o chanceler Hitler deu ordens expressas para que essa bahia seja conquistada a qualquer preço. Por sua parte, o alto commando britânico está decidido a nao permitir que essa zona caia em mãos do inimigo. Afirma-se nesta capital que o general Freyberg domina a situação, em geral, na ilha de Creta e que a campanha se desenvolve satisfatoriamente, embora a luta esteja, todavia, em sua phase critica e possa durar algum tempo. Os alemães parecem ter mais tropas para lançar-as ao combate, enquanto, por sua parte, os defensores possuem vastas reservas que ainda nao foram utilizadas, a despeito da violencia da batalha.

Poszukiwanie

Konsulat Generalny R.P. w Kurytybie prosi ażej wyszczególnione osoby o podanie swych dokładnych adresów osobiscie lub listownie. Zgłoszenie adresów uprasza się kierować pod adresem: Consulado Geral da Polonia, Curitiba, rua Andre de Barros, 528.

Abrazyński Bronisław, Adamczuk Walenty, Adamski Stanisław, Antosz Stanisław, Armata Józef, Bakalik Jan, Balcewicz Kazimierz, Baluta Józef, Banach Józef, Banach Stanisław, Banasz Tomasz, Bandek Maciej, Baranowicz Jan, Barszczewski Teodor, Bartnicki Franciszek, Faryczka Józef, Baryleki Józef, Bęgieł Jan, Benedykt Miocyszlaw, Bielek Jan, Bielecki Stanisław, Bielecki Michał, Białecki Ignacy, Bładziński Julian, Boncewicz Jan, Boncewicz Teodor, Borkowski Jan, Borowski Stanisław, Botknecht w. Storch Neftali, Braterman Aria Chil, Branko-ski Piotr, Britwa Chaim Lejb, Brzankata Stanisław, Brzozowski Wiktor, Brzuszkiewicz Jan, Buchbinder Ele Dawid, Budak Józef, Bukowski Władysław syn Ignacego, Botawka Szczerpan, Buras Jan, Butewicz Edmund, Caban Jan, Chaberek Paulin, Chaberek Wacław, Chodorowski Jan, Chodyra Piotr, Chmczyk Władysław, Chmielecki Zejjik, Chruszkiński Florian, Chizenowski Józef, Czarnecki Stanisław, Czechowski Michał, Czeczotko Paweł, Czulkaj Jan, Dęwuta Stanisław, Derkasz Jan, Dines Sruł, Dobruch Józef, Dobrcmil Chaim Jankiel, Dobrowski Stefan, Drag Jan, Dubiel Paweł, Dudek Stanisław, Dukaczewicz Józef, Dutkiewicz Adam Marian, Dzie-dziec Tadeusz Stanisław, Dziuniak Andrzej, Dziura Kazimierz, Dziura Władysław, Elgenman Sruł.

Jak się zachowuje Francja

Vichy. Władze Francji, która po pobiciu poczyna współpracować z Niemcami, wydały rozkaz do dowódców wyspy Martyniki, aby przygotowały obronę przed atakiem sił północno-amerykańskich. Dziennik „Le Matin” powiada, że obrona wyspy jest zesrodkowana naokoło forticy, w której przechoiwuje się złoto Banku Francuskiego. W razie niebezpieczeństwa skarb ten ma być zniszczony. Dziennik ów dodaje, że fortyfikacje Martyniki będą wkrótce wzmocone.

London. Brytyjski minister spraw zagran. p. Antoni Eden wystosował ostrzeżenie pod adresem rządu francuskiego w Vichy, że Anglia przystąpi do ataku przeciw Niemcom nawet na obszarach Francji nieokupowanej, jeżeli Vichy nie zmieni swej polityki pomocy dla Hitlera. W kołach politycznych uważają wystąpienie to za dowód, iż między Francją i Brytanią istnieje stan niewypowiedzianej wojny.

A posicão da França

Vichy. (A.P. am.) As autoridades instruíram as defesas de Martinica para se prepararem contra possíveis ataques por forças norte-americanas. O jornal „Le Matin” diz que a defesa da ilha será concentrada em torno da fortaleza que guarda as reservas de ouro do Banco de França. Esse numerario será inutilizado pela guarnição do forte em ultimo recurso. Acrescenta aquele jornal que as defesas de Martinica serão brevemente reforçadas.

London. (A.P. am.) O Secretário dos Negocios Exteriores, sr. Anthony Eden preveniu a França que a Inglaterra...

Zamach na króla włoskiego

Rzym. Król włoski Wiktor Emanuel III miał nie ponieść śmierci z rąk Greków, którzy dali kilka strzałów rewolwerowych w samochód, wiozący króla w towarzyszył szefa rządu albańskiego, Verisiego. Było to na południu Albani, którą król właśnie zwiedzał. Król i premier wyszli z zamachu cało. Komunikat urzędowy włoski powiada, że strzały dał młody Grek Michał Wasyl Laci, a mierzyc w samochodzie, którym jechał król z ministrem. Udawali się oni na lotnisko, a Wasyl Laci stanął sobie u oddziału karabinierów i szybkim ruchem ręki wydobyl z pod ubrania rękawic rewolwer, z którego strzelił 4 razy, mierząc w aut królewski. Jedną z kul przedziurawiła oponę na kołach samochodu, lecz pojazd nie zatrzymał się i do wiozł króla na lotnisko, a stamtąd Wiktor Emanuel odleciał drogą powietrzną do Rzymu.

W Abisynii

Kairo. Brytyjski sztab główny podaje do wiadomości, że Anglicy zajęli w Abisynii miasto Soddu, biorąc do niewoli dwie włoskie dwyzje. W odcinku Jimma, również w Etiopii, Brytyjczycy otoczyli poważny oddział włochów, w sile 30 tys. chłopca. Wiadomości nadmienają, że włoski pod dowództwem gen. Gazzera znajdują się w krytycznym położeniu i Brytyjczycy tamią coraz bardziej czesie opór. Oczekują w krótkim czasie poddania się tych sił italskich.

Roosevelt

Roosevelt mówił do świata. O Presidente Roosevelt falou ao mundo. Dnia 27.5, we wtorek wieczorem, prezydent Roosevelt miał mowę przez radio do swego narodu i do całego świata. Wygłosił ją Białym Domu, w obecności sztafki przedstawicieli wszystkich państw amerykańskich, umyślnie na ten wieczór zaproszonych i dlatego glos Roosevelta był glosem nie tylko St. Zj., lecz stał się glosem całej Ameryki, od cieśniny Beringa po Ziemię Ognistą.

Syła to mowa historyczna o niezmiernie doniosłym znaczeniu. Prezydent Roosevelt, a z nim St. Zj. i wszytka Ameryka, uderza w dzwon i, jak Apostoł Wolności, staje naprzeciw groźbie burzy, w obronie tego, co Ludzkość uważa za najlepsze święte i nietykalne.

Historyczną mowę Roosevelta przyniesiemy w następnym numerze, a do Ambasadora St. Zj. w Rio de Janeiro wystosowaliśmy telegram w imieniu Wydawnictwa i naszych Czytelników z wyrazami czci i hołdu dla Wielkiego Prezydenta, i dziękczynieniem za jego słowa otuchy.

W Abisynii

Kairo. Brytyjski sztab główny podaje do wiadomości, że Anglicy zajęli w Abisynii miasto Soddu, biorąc do niewoli dwie włoskie dwyzje. W odcinku Jimma, również w Etiopii, Brytyjczycy otoczyli poważny oddział włochów, w sile 30 tys. chłopca. Wiadomości nadmienają, że włoski pod dowództwem gen. Gazzera znajdują się w krytycznym położeniu i Brytyjczycy tamią coraz bardziej czesie opór. Oczekują w krótkim czasie poddania się tych sił italskich.

Roosevelt

Roosevelt mówił do świata. O Presidente Roosevelt falou ao mundo. Dnia 27.5, we wtorek wieczorem, prezydent Roosevelt miał mowę przez radio do swego narodu i do całego świata. Wygłosił ją Białym Domu, w obecności sztafki przedstawicieli wszystkich państw amerykańskich, umyślnie na ten wieczór zaproszonych i dlatego glos Roosevelta był glosem nie tylko St. Zj., lecz stał się glosem całej Ameryki, od cieśniny Beringa po Ziemię Ognistą.

Syła to mowa historyczna o niezmiernie doniosłym znaczeniu. Prezydent Roosevelt, a z nim St. Zj. i wszytka Ameryka, uderza w dzwon i, jak Apostoł Wolności, staje naprzeciw groźbie burzy, w obronie tego, co Ludzkość uważa za najlepsze święte i nietykalne.

Historyczną mowę Roosevelta przyniesiemy w następnym numerze, a do Ambasadora St. Zj. w Rio de Janeiro wystosowaliśmy telegram w imieniu Wydawnictwa i naszych Czytelników z wyrazami czci i hołdu dla Wielkiego Prezydenta, i dziękczynieniem za jego słowa otuchy.

Casa Nice

Baczność Polacy! CASA NICE robi dużą likwidację z powodu przeprowadzki na dawne miejsce.

25, 30 i 35 proc. opustu

To może zrobić tylko i jedynie

CASA NICE

Ul. Jose Bonifacio Esq. Praça Tiradentes Nr. 213 — Kurytyba.

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

Dr. Vidal da Fontoura

ADWOKACI

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje. Przyjmuje pełnomocnictwa do zawiązania wszelkich spraw przy urzędach stanożycy i federalnych.

PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE SPRAWY Z INTERIORU Przy biurze — Tomasz urzędowy

UWAGA: Biuro nasze zostało przeniesione i mieści się obecnie przy awenidzie João Pessoa nr. 71 (1-sze piętro), nad Alfaiataria Avenida. Tel. 2442 Od 9—11 i od 3—5.

Panowie hodowcy

Jak zapobiec chorobom u cieląt?

Szczepionka prewentywna i bakteriobójcza p zy chorobach płucnych u cieląt.

Pacumos: Przeciw zapaleniom płuc i tristetzie.
Vermifagos: Przeciwko robactwu.
Kuros: Dla podniesienia sił żywotnych.
Plagos: Dla gojenia wszelkich ran.
Kraios: To jakby chleb dla cieląt.

Do nabycia w Depozytach i Reprezentacjach Laborator

Laboratorios Raul Leite SA

rua Monsenhor Celso, 219 Curitiba, lub przy praça 15 de Novembro nr. 42 I piętr — Rio

Czy masz opłaconą PRONOMEATE?

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Alfaiataria A.B.C. e Fabrica de Roupas Feitas. Szijemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin. Pierwszorządna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, brimów inho oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzn, chłopców

SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA

Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques, Tel. 262.

ADM
Rua E
Prenu
W Bra
W Arg
wajm
5 pes
W U.S.
Piat
Cena m
Za Kury
NR

J
Stanó
de Jan
P
ryczn
„Gaze
włas
telnik
dora
od Jan
Waz
zbrata
Obroń
swobó
Opatr
narod
sona
podleg
Pulask
Tadeu
cej ch
nany
aposto
kość a
mają
go.
N
nietwu
Prezyd
nie głę
która
i szczy
nierstw
Stanu
ukazuj
pism
b zarac
zawsze
idealow
dentesa
nić Pa
tysięcy
ich dzi

PO
R
daktor
Pr
dziękow
życzeni
Roosev

„M
— Najw
Nazyś
Pierwsz
tem obec
częła się
pejska a z
światową
dążący do
bój Europ
krokiem d
zaborczych
tach. Jest t
nas wszyt
zystowski
ny zaraz p
mu odpow
Ameryki z
pod ognie
nazystów.
W
Noc niew
ską. Dania,
Belgia, Lu
cja. W czer
tania zual
obliczu ma
powalita
Nasz rząd z
nie zbytk
zadość ucz

Każdy
PII